

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Lukáše Pišvejce a JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobce: **R.K.**, bytem ...
zastoupen advokátem Mgr. Václavem Voříškem, sídlem
Ledčická 649/15, Praha 8 – Dolní Chabry

proti
žalovanému: **Městský úřad Sokolov**, sídlem Rokycanova 1929, Sokolov

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v tom, že „žalobci navrátil opožděně dne 30. 1. 2018 pod VS 1490172843 uhrazenou určenou částku ve výši 500,00 Kč až dne 21. 12. 2018“,

takto:

- I. Určuje se, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalovaný žalobci bezodkladně nevrátil k uhrazení určenou částku výzvou žalovaného ze dne 8. 11. 2017, č.j. 82606/2017/OPŽÚ/VEPI-4 ve výši 500 Kč zaplacenou dne 31. 1. 2018 a vrácenou dne 21. 12. 2018, byl nezákonný.
- II. Žalobci se n e p ř i z n á v á náhrada nákladů řízení.

III. Žalovaný nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 2. 1. 2019, Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) doručenou dne 3. 1. 2019, domáhal vydání tohoto rozsudku: *„Zásah žalovaného vůči spočívající v tom, že žalobci navrátí opožděně dne 30. 1. 2018 pod VS 1490172843 uhrazenou určenou částku ve výši 500,00 Kč až dne 21. 12. 2018, byl nezákonný.“* Žalobce rovněž požadoval přiznání náhrady nákladů řízení.

II.

Žaloba

2. Žalobce uvedl, že mu byla žalovaným dne 12. 1. 2018 doručena výzva k úhradě určené částky ze dne 8. 11. 2017, č.j. 82606/2017/OPŽÚ/VEPI-4, kterou byl podle § 125h odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), vyzván k tomu, aby uhradil finanční částku 500,00 Kč na účet správce daně. Žalobce tuto finanční částku uhradil na účet žalovaného dne 30. 1. 2018, tedy 16. den po doručení výzvy k úhradě určené částky. Podle § 125h odst. 3 zákona o silničním provozu přitom platí, že určenou částku je nutné uhradit do 15 dnů od doručení výzvy. Podle § 125h odst. 7 zákona o silničním provozu *je-li určená částka uhrazena po dni splatnosti, obecní úřad ji bezodkladně vrátí provozovateli vozidla.* Žalovaný tedy měl předmětnou finanční částku žalobci bezodkladně vrátit, neboť určená částka byla uhrazena po splatnosti. V takovém případě již neměl žalovaný právo si určenou částku ponechat. Jelikož žalovaný do dnešního dne určenou částku nevrátil (přestože byl o to žalobcem upomínán), jedná žalovaný v rozporu s § 125h odst. 7 zákona o silničním provozu a jedná se o nezákonné zadržování finančních prostředků, které po právu náleží podateli. Žalobce proto z těchto důvodů podal dne 13. 12. 2018 námitku proti úkonu správce daně a domáhal se toho, aby mu byla bezodkladně navrácena předmětná finanční částka 500,00 Kč, a to na stejný účet, ze kterého byla určená částka hrazena. Žalovaný této námitce vyhověl a určenou částku žalobci navrátí dne 21. 12. 2018. Žalobce v zadržování finančních prostředků spatřuje trvajícím nezákonným zásahem podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“ nebo „soudní řád správní“), a níže proto rozebere splnění pěti podmínek nezákonného zásahu. Žalobce také poukáže na judikaturu, která neoprávněné zadržování finančních prostředků opakovaně posuzovala jako nezákonný zásah. Žalobce při koncepci tohoto žalobního návrhu vychází z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č.j. 2 Aps 1/2005-65: *„Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka), přičemž „zásah“ v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí hrozit opakování „zásahu“ (6. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s.ř.s. poskytnout.“*
3. K 1. a 2. podmínce – přímé zkrácení na veřejných subjektivních právech – žalobce uvedl, že nezákonným zásahem spočívajícím v zadržování finančních prostředků (opožděně

uhrazené určené částky) byl přímo zkrácen na svém právu na ochranu vlastnictví podle čl. 11 Listiny, protože po dobu od 30. 1. 2018 do navrácení uhrazené určené částky dne 21. 12. 2018 (tedy téměř po dobu 1 roku) nemohl s touto finanční částkou disponovat a bylo mu tak bráněno ve výkonu vlastnického práva. Byl to pak žalobce, kdo byl k úhradě určené částky žalovaným vyzván a kdo ji také uhradil a komu tedy měla být navracena.

4. K 3. podmínce – nezákonnost zásahu – žalobce uvedl, že podle § 125h odst. 3 zákona o silničním provozu přitom platí, že určenou částku je nutné uhradit do 15 dnů od doručení výzvy. Podle § 125h odst. 7 zákona o silničním provozu pak platí, že *je-li určená částka uhrazena po dni splatnosti, obecní úřad ji bezodkladně vrátí provozovateli vozidla*. Zadržování finančních prostředků žalobce tedy bylo nezákonné proto, že určená částka byla uhrazena po lhůtě, a proto podle výslovné a zcela jednoznačné právní úpravy (§ 125h odst. 7 zákona o silničním provozu) měla být bezodkladně vrácena.
5. Ke 4. podmínce – povaha zásahu – žalobce předně poukázal na to, že rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 11. 2010, č.j. 7 Aps 3/2008-98, dovodil, že věcný rozsah tří základních typů žalob v řízení podle s.ř.s. je nutno v pochybnostech vykládat tak, aby pokud možno každý úkon veřejné správy směřující vůči jednotlivci a zasahující do sféry jeho práv nebo povinností (tj. stanovící mu nové povinnosti, které dosud neměl, anebo odmítající jej zbavit určitých povinností, které již má; přiznávající, anebo odmítající mu přiznat určitá jednotlivcem nárokováná práva; jinak zasahující do jeho právem chráněné sféry konáním, anebo opomenutím, tedy mj. i nekonáním v případě, že právo stanovuje povinnost veřejné správy za stanovených podmínek konat, ať již předepsanou formou, anebo fakticky) byl podroben účinné soudní kontrole. Pokud by tedy žalobci nebylo umožněno domáhat se soudní ochrany před výše popsanou nečinností žalovaného, došlo by k ústavně nepřipustnému odepření spravedlnosti, respektive k odepření žalobcova práva na přístup k soudu a práva na soudní ochranu. Jak bylo výše popsáno, žalované nezákonné zadržování finančních prostředků protiprávně zasahovalo do sféry žalobce tím, že mu znemožňovalo s určenou částkou disponovat. Proti takovému zásahu orgánu veřejné moci žalobci musí být poskytnuta soudní ochrana, protože žaloba na ochranu proti nezákonnému zásahu správního orgánu je sběrnou klauzulí, podle které se poskytuje ochrana v případě, kdy správní orgán nezákonně zasahuje do veřejných subjektivních práv, ale nejedná se ani o rozhodnutí, ani o jeho nečinnost, jako v tomto případě. Žalobce tak, jak avizoval, poukazuje také na judikaturu správních soudů, která v minulosti opakovaně dovodila, že zadržování finančních prostředků může být podle okolností nezákonným zásahem. Jedná se např. o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2014, č.j. 10 Afs 28/2014-51 (zadržování finančních prostředků po nepřipustně dlouhou dobu), rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2015, č.j. 6 Afs 85/2015-39 (obdobně) a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2014, č.j. 9 As 37/2014-43 (výběr a zadržování kauce).
6. K 5. podmínce – zaměření nebo zasažení zásahu – žalobce uvedl, že dle jeho názoru je i poslední podmínka zásahové žaloby splněna, protože zadržování finančních prostředků směřovalo přímo vůči žalobci jakožto osobě, která byla k uhrazení určené částky žalovaným vyzvána a která určenou částku také uhradila ze svého jmění, a také žalobce je osobou, které měla být určená částka navracena.
7. K 6. podmínce – trvání zásahu nebo hrozba jeho opakování – žalobce uvedl, že tato podmínka již nadále není součástí českého právního řádu, neboť byla ze soudního řádu správního odstraněna novelizací, a proto lze žalobou na ochranu proti nezákonnému

zásahu správního orgánu žádat nejen pouze konstitutivní výrok, ale též výrok deklaratorní.

8. Žalobce se dále věnoval včasnosti a přípustnosti žaloby. K tomu uvedl, že považuje tuto žalobu také za včasnou, neboť žalovaný zásah je zásahem trvajícím, a tedy lhůta k podání zásahové žaloby počíná běžet každým dnem znovu, dokud bude zásah trvat, tedy dokud žalovaný nevrátí opožděně uhrazenou určenou částku. Lhůta k podání žaloby tedy začala běžet dne 21. 12. 2018, kdy byla určená částka žalobci navracena a žaloba je proto podána včas. V podrobnostech se žalobce odkazuje na nálezy Ústavního soudu sp.zn. II. ÚS 635/18 (kauza EUROVIA CS). Žalobce také zastává názor, že tato žaloba je přípustná, protože právní řád neposkytuje žalobci žádný jiný právní prostředek ochrany nebo nápravy. Žalobce přesto z opatrnosti podal dne 13. 12. 2018 námitku proti postupu správce daně, byť má pochybnosti o aplikovatelnosti této právní úpravy na danou věc. Žalobce navíc požaduje pouze deklaraci nezákonnosti zásahu, a tedy vyčerpání prostředku právní ochrany či nápravy ani není podmínkou přípustnosti žaloby.
9. V dalším textu žaloby následuje část označená jako „III. Nesouhlas žalobce a jeho advokáta s vyvěšením jejich osobních údajů na celosvětovou komunikační síť internet Nejvyšší správní soudem“. Jelikož žalobce v rámci této části textu uvedl, že se „*nejedná o žalobní námitku a ani o kasační námitku, ale o upozornění pro Nejvyšší správní soud ve smyslu, že žalobce a jeho advokát trvají na zachování soukromí a nesouhlasí, aby je státní moc pověsila na internet, případně i jinak*“, nepovažoval soud za nutné uvádět předmětnou část textu žaloby v narativní části rozsudku.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že nezpochybňuje skutkový stav popsany žalobcem v žalobě, tj. zejména že žalobce uhradil na základě výzvy žalovaného ze dne 8. 11. 2017, č.j. 82606/2017/OPŽÚ/VEPI, doručenou žalobci 12. 1. 2018, určenou částku ve výši 500 Kč opožděně (částka měla být uhrazena do 29. 1. 2018, uhrazena však byla připsáním na účet města Sokolova 31. 1. 2018), a žalovaný byl tudíž podle § 125h odst. 7 zákona o silničním provozu povinen tuto částku bezodkladně žalobci vrátit a dne 21. 12. 2018 mu ji vrátil, přičemž dobu, která uplynula mezi opožděnou úhradou určené částky a jejím vrácením, zřejmě nelze považovat za bezodkladnou. Na rozdíl od žalobce se však žalovaný domnívá, že jeho postup spočívající v nedodržení lhůty pro vrácení určené částky podle § 125h odst. 7 zákona o silničním provozu nedosáhl takové intenzity, aby mohl být považován za nezákonný zásah ve smyslu § 82 soudního řádu správního, přinejmenším tento zásah, resp. stav již od 21. 12. 2018 netrvá. Posouzení však žalovaný ponechává na soudu. Žalovaný doplňuje, že určenou částku žalobci vrátil bezodkladně poté, co jej žalobce k jejímu vrácení vyzval. Žalovaný si je vědom toho, že měl určenou částku vrátit dříve, avšak je přesvědčen, že svým postupem žalobci nezpůsobil nikterak závažnou újmu a tento postup ani žalobce nijak nestigmatizoval např. tím, že by jej označoval za pachatele přestupku. Navíc si žalovaný dovoluje upozornit na to, že i žalobce musel od počátku vědět o tom, že určenou částku hradí opožděně (úhradu provedl 2 dny po uplynutí lhůty). Ve výzvě k uhrazení určené částky byl totiž nade vše pochybnost srozumitelně a zřetelně poučen mj. o lhůtě pro zaplacení určené částky, způsobu její úhrady a důsledcích její pozdní úhrady. Žalobce však žalovaného k vrácení určené částky vyzval až dne 13. 12. 2018, tj. téměř rok po pozdní úhradě určené částky. Žalovaný si rovněž dovoluje upozornit na drobné nesrovnalosti v žalobě. V jejím odst. 3 žalobce uvádí, že určenou částku uhradil 30. 1. 2018,

tedy 16. den po doručení výzvy, avšak ve skutečnosti určenou částku uhradil až 31. 1. 2018, tedy 17. den po doručení výzvy, jak je uvedeno výše. V odst. 5 žaloby pak žalobce uvádí, že žalovaný „do dnešního dne určenou částku nevrátil“ (dnešním dnem žalobce zřejmě myslí den sepsání, resp. podání žaloby), vzápětí, v odst. 6 žaloby, však uvádí, že žalovaný mu určenou částku již vrátil. S ohledem na výše uvedené žalovaný na závěr dodává, že nezákonný zásah již netrvá a byly odstraněny i jeho následky (vrácena zaplacená částka). Žaloba tak nemá, alespoň z pohledu žalovaného, žádný smysl, kromě zátěže pro soud a případný vznik práva na úhradu nákladů řízení. Z tohoto důvodu pak považuje žalovaný náklady řízení ze strany žalobce za nedůvodně vynaložené.

IV.

Replika žalobce

11. Žalobce ve své replice k vyjádření žalovaného uvedl, že předně kvituje, že žalovaný uznává, že nerespektoval právní úpravu, když žalobci neprodleně nevrátil opožděně uhrazenou určenou částku. Pokud se žalovaný domnívá, že jeho postup nedosáhl takové intenzity, aby mohl být považován za nezákonný zásah, uvádí k tomu žalobce, že tato blíže nespecifikovaná „intenzita“ nezákonného zásahu není obligatorním znakem nezákonného zásahu podle § 82 s.ř.s. Jinými slovy, o nezákonný zásah se jedná bez ohledu na to, jakou má intenzitu, podstatné je pouze to, zda jsou naplněny definiční znaky nezákonného zásahu, což v tomto případě jsou. Žalobce však zastává názor, že závažnost nezákonného zásahu žalovaného rozhodně nelze bagatelizovat. Žalovaný totiž po dobu téměř 1 roku nezákonně zadržoval finanční částku, která je ekvivalentem částky, kterou si žalobce může dovolit utratit za jídlo za jeden týden. Pro žalobce se tedy rozhodně nejedná o bagatelní částku, naopak v důsledku zásahu došlo ke snížení jeho životní úrovně. Tedy přestože pro žalovaného se nepochybně jedná o „drobné“ s ohledem na jeho rozpočet, pro žalobce nikoli. Žalobce rovněž poukazuje na to, že zásahem došlo k narušení jeho práva na ochranu vlastnictví, které je zakotveno již na ústavní úrovni. Při zásahu do základního lidského práva je přitom přímé zkrácení na právech pravidlem. Nelze proto dojít k závěru, že by zásah do právní sféry žalobce byl zcela bagatelní. K tomu srov. rozsudek Krajského soudu v Plzni, sp.zn. 30A 230/2017: *„Právo na soukromí náleží mezi základní lidská práva a svobody (in concreto jde především o právo na ochranu před neoprávněným zveřejňováním údajů o své osobě zakotvené v čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod). Při zásahu do této složky práva na soukromí je přímé zkrácení na právech pravidlem. Ani v přezkoumávaném případě nelze dojít k tomu, že by výše uvedeným jednáním žalovaného nebylo do právní sféry žalobce zasazeno vůbec nebo jen v míře zcela bagatelní.“* Žalobce zastává názor, že pokud správní orgán po dobu 1 roku neoprávněně zadržuje finanční prostředky, které měl bezodkladně vrátit, nelze vůbec pochybovat o tom, že se jedná o nezákonný zásah, navíc když se jedná o částku, kterou dotčená osoba potřebuje k zachování své životní úrovně. Žalobce navíc dodává, že žalobu nepodal pouze kvůli sobě, ale též kvůli dalším osobám, které jsou nebo mohou být dotčeny nesprávným úředním postupem žalovaného, který si v rozporu se zákonem ponechává opožděně uhrazené určené částky. Žaloba žalobce má tedy v tomto smyslu určitý přesah, protože je pravděpodobné, že se nejedná o ojedinělé pochybení, ale o systémovou chybu žalovaného, který nijak nekontroluje, zda byly určené částky uhrazeny včas, nebo opožděně uhrazené určené částky záměrně nevrací. Pokud by žalobce tuto žalobu nepodal, žalovaný by neměl žádnou motivaci se obdobným zásahům *pro futuro* vyvarovat. Žalobce proto podání žaloby považuje za nezbytný, resp. účelný právní úkon. Žalovaný rovněž uvedl, že „žalobce musel od počátku vědět o tom, že určenou částku hradí opožděně“. K tomu žalobce namítá, že nevěděl o tom, že určenou částku hradí

opožděně, neboť nemohl nalézt obálku od výzvy k úhradě určené částky, a o opožděném uhrazení se dozvěděl až zpětně poté, co obálku našel a včasnost úhrady zkontroloval.

V.

Vyjádření účastníků při jednání

12. Žalobce, jeho zástupce i žalovaný se z jednání omluvili. Žalovaný ve své omluvě navíc uvedl, že se v plném rozsahu odkazuje na svoje vyjádření k žalobě ze dne 24. 1. 2019, č.j. MUSO/8098/2019/OPŽÚ/LASI, a opětovně si dovoluje uvést, že podle jeho přesvědčení nemá žaloba žádný smysl, neboť žalobce na svých právech v konečném důsledku zkrácen nebyl (ani mu nevznikla škoda), a nebyly tak naplněny podmínky podle § 82 soudního řádu správního. Stejně tak nemá s ohledem postoj žalovaného smysl ani nařízené ústní jednání, které toliko, zcela zbytečně, zvýší náklady řízení. Žalovaný si dovoluje soud požádat, aby k výše uvedeným skutečnostem přihlédl při rozhodování o nákladech řízení.

VI.

Posouzení věci soudem

13. Podle § 87 odst. 1 s.ř.s. soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.
14. Podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2, b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a c) porušení je možné projednat uložením pokuty příkazem na místě.
15. Podle § 125h odst. 3 zákona o silničním provozu určená částka je splatná do 15 dnů ode dne doručení výzvy podle odstavce 1.
16. Podle § 125h odst. 7 zákona o silničním provozu je-li určená částka uhrazena po dni splatnosti, obecní úřad ji bezodkladně vrátí provozovateli vozidla.
17. Z ustanovení § 125h odst. 3 zákona o silničním provozu vyplývá, že je-li určená částka uhrazena po dni splatnosti, obecní úřad je povinen ji „bezodkladně“ vrátit provozovateli vozidla.
18. V případě žalobce nebyla částka, určená výzvou žalovaného ze dne 8. 11. 2017, č.j. 82606/2017/OPŽÚ/VEPI-4, ve výši 500 Kč, zaplacená dne 31. 1. 2018, vrácena bezodkladně, neboť byla vrácena až dne 21. 12. 2018.
19. S ohledem na tuto skutečnost je nezbytné považovat postup žalovaného za nezákonný, neboť došlo k porušení ustanovení § 125h odst. 3 zákona o silničním provozu.

VII.

Rozhodnutí soudu

20. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, v souladu s ustanovením § 87 odst. 2 s.ř.s. soud rozsudkem určil, že provedený zásah žalovaného byl nezákonný.

VIII.

Odůvodnění neprovedení důkazů

21. Soud neprovedl žádný z žalobcem navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

VIII.

Náklady řízení

22. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů. Podle § 60 odst. 7 s.ř.s. jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává.
23. V případě žalobce soud shledal důvody zvláštního zřetele hodné, pro které žalobci nepřiznal náhradu nákladů řízení. Tyto důvody spočívají v tom, že žalovaný doznal své pochybení a určená částka byla žalobci vrácena již před podáním žaloby, tj. 21. 12. 2018, když žaloba byla podána až dne 19. 3. 2019. Pro žalobce tak podání žaloby objektivně nemělo vůbec žádný význam. Žalobci přitom nic nebránilo v tom, aby žalobu podal v době, kdy byla určená částka neoprávněně zadržována. S ohledem na jednoznačný postoj žalovaného soud neměl ani za to, že by hrozilo opakování zásahu v budoucnu.
24. Vzhledem k tomu, že žalovaný nebyl v řízení úspěšný, rozhodl soud o tom, že žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 19. března 2019

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu